

რეკომენდაციები ფესტივალის მონაწილეთათვის¹

- ავთენტუიკური ფოლკლორული ჯგუფები – სინკრეტულად, ერთობლიობაში წარმოაჩენენ თავისი კუთხის ავთენტუიკურ ფოლკლორულ ტრადიციებს (სიმღერას, ცეკვას, ქმედებას, საკრავს და ა. შ.); ხშირ შემთხვევაში ეს არის სოფლის მცხოვრებთა ჯგუფი, რომელსაც არა ჰყავს ლოტბარი და არც რომელიმე კულტურულ თუ საგანმანათლებლო დაწესებულებასთან არსებობს, არამედ, ორგანულად მატარებელია თავისი კუთხის ფოლკლორული ტრადიციებისა და ბუნებრივ ყოფაში ინახავს მათ. ფესტივალზე ავთენტუიკური ჯგუფები წარმოადგენენ რამდენიმე ფოლკლორულ ნიმუშს, რომელთაგან უიური, შესხედულებისამებრ, ადგილზე შესასრულებლად გამოარჩევენ ორს ან სამს.
- ხალხური სიმღერის, სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლები – უპირატესობას ანიჭებენ თავისი კუთხისა და რაიონის ტრადიციულ რეპერტუარს; იცავენ ხალხური სიმღერის კუთხურ საშემსრულებლო მანერასა და შესრულების ფორმას: ორპირულ სიმღერას ორპირულად ასრულებენ – ორ გუნდად ან ტრიო-გუნდის მონაცვლეობით; წამყვან ხმებს მღერის თითო სოლისტი; ყველა სიმღერას ჰყავს ერთი დამწყები; საფერხულო სიმღერა სრულდება ფერხულით; ცეკვა და სიმღერა ორგანულად უკავშირდება ერთმანეთს. ანსამბლები უიურის წარუდგენენ რამდენიმე ფოლკლორულ ნიმუშს, რომელთაგან უიური, შესხედულებისამებრ, ადგილზე შესასრულებლად გამოარჩევენ ორს ან სამს.
- ქორეოგრაფიული ანსამბლები – წარმოადგენენ ორ-სამ ფოლკლორულ და სასცენო ხალხურ ცეკვას: სოლოს, ჯგუფურს, მასობრივს – აქედან ერთ-ერთს, აუცილებლად, თავისი კუთხისთვის დამახასიათებელს. ანსამბლებმა უნდა დაიცვან ქართული ხალხური ცეკვისათვის დამახასიათებელი კუთხური თავისებურებანი: მოძრაობები, ხასიათი და საშემსრულებლო მანერა, ტრადიციული წეს-ჩვეულებანი, ცეკვის სასცენო დამუშავების (დადგმის) მხატვრული კანონზომიერება. ყურადღება უნდა მიექცეს შესრულების ტექნიკას, სინქრონს, ეროვნულ სამოსს. დაუშვებელია ერთი კუთხის კოსტიუმის, საცეკვაო ლექსიკის, მუსიკის მეორეში აღრევა და გამოყენება (მთიულური მოხეურში, ფშაური ხევსურულში, თუშურში და სხვა), ყურადღება უნდა მიექცეს ტრადიციული ქართული ფერების გამოყენებასა და მათ ურთიერთშესამებას. დაუშვებელია ფონოგრამის გამოყენება – ცეკვა უნდა შესრულდეს ხალხური საკრავებით ან შესაბამისი სიმღერით.
- საოჯახო ანსამბლები – წარმოადგენენ ფოლკლორულ ან ქალაქური სტილის ორ, სამ ან მეტ სიმღერას.

¹ მუსიკისა და ქორეოგრაფიის მიმართულებით რეპერტუართან დაკავშირებული რეკომენდაციები ძირითადად პირველ ტურს ეხება, საშემსრულებლო კრიტერიუმები კი ზოგადია ყველა ტურისთვის.

- სიმღერისა თუ ცეკვის ინდივიდუალური შემსრულებლები (საკრავის თანხლებით და უთანხლებოდ) – ასრულებენ ფოლკლორულ ნიმუშებს; იყენებენ ტრადიციულ (ლიატონურ) ხალხურ საკრავებს. ფესტივალზე წარმოადგენენ ორ-სამ საშემსრულებლო ნიმუშს.
- ხალხურ საკრავთა ტრადიციული ანსამბლები – იყენებენ ტრადიციულ საკრავებს და მათს ურთიერთმიმართებას, როგორცაა: ჭუნირი და ჩანგი, ფანდური და დოლი ან დაირა; გარმონი და დოლი... აგრეთვე, ქალაქური ტიპის დასტები (ზურნის, დუდუკის, დოლის გამოყენებით). ფესტივალზე წარმოადგენენ ორ-სამ საშემსრულებლო ნიმუშს.
- მგალობელთა ჯგუფებს მოეთხოვებათ ათი ტრადიციული საგალობლის წარდგენა, რომელთაგან ჟიური შეარჩევს ორ ან სამ ნიმუშს. აღმოსავლეთ საქართველოს მგალობელთა გუნდებმა უნდა წარმოადგინონ, უმეტესად, ქართლ-კახური სკოლის საგალობლები (შესაძლებელია, ერთი-ორი ნიმუში სხვა სკოლებისაც – გელათის ან შემოქმედის). დასავლეთ საქართველოს (გურიის გარდა) მგალობელთა გუნდებმა უნდა წარმოადგინონ უმეტესად გელათის სკოლის საგალობლები (შესაძლებელია, ერთი-ორი ნიმუში ქართლ-კახური ან შემოქმედის სკოლისა). გურიის მხარის მგალობელთა გუნდებმა უნდა წარმოადგინონ, ძირითადად, შემოქმედის სკოლის საგალობლები (შესაძლებელია, ერთი-ორი ნიმუში ქართლკახური ან გელათის სკოლისა).
- მთქმელები, ავტორ-მთქმელები, შემკრებნი – ყურადღებას აქცევენ და წარმოაჩენენ ზეპირსიტყვიერების ყველა დარგს: პოეზიას (ყველა ჟანრი), ზღაპარს, მითს, ლეგენდას, ანდრეზს, თქმულებას, თამაშობებს, შელოცვებს, წყევლის, დალოცვის, დატირების ნიმუშებს, საკულტო ტექსტებს, სახალხო ისტორიებს, ანდაზებს, გამოცანებს, ყბის საქცევებს, ანეკდოტებს, ავტორ-მთქმელთა ლექსებს და სხვა.
- ხალხური რეწვის, სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების, ხალხურ საკრავთა ოსტატები – დათვალიერება-ფესტივალზე წარმოადგენენ ყველა დარგს: ფერწერა, ქანდაკება, გრაფიკა, მეთუნეობა; ლითონის (საიუველირო ნაწარმი, ჭედურობა, იარაღი, ქამარ-ხანჯალი, ცხენის ადკაზმულობა), ხის, ქვის, ძვლის, ტყავის (ავეჯი, საოჯახო და დეკორატიული ნივთები, ხალხური საკრავები) მხატვრული დამუშავება; წნული, ქსოვა-ქარგულობა და ხატოვანი ქსოვილები (ხალიჩები, ფარდაები, გობელენები, ლურჯი სუფრები, ნაქარგობანი, საგებელ-საფარებლები, ჯეჯიმი, ჭილოფი, თექა, ნაბადი, ეროვნული ტანსაცმელი, თავსაბურავი), ფეხსამოსი (წინდები, პაჭიჭები, ჩითები, ქალამნები), თოჯინები, ორიგინალური ჟანრი (თანამედროვე გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშები არაორდინარული მასალის გამოყენებით: ნიჟარები, ბუმბული, აბლაბუდა, მცენარის თესვები, ხის ქერქი, თევზის ფხა და სხვა).